

per septem Canonicas Horas ad exemplum Prophetæ, *Septies in die laudem dixi tibi*, Psalm. 108. & qui vnico matutino pro duobus diebus applicat, non laudat Deum prædicto obsequio; cum pro vno die matutinum deficiat, ait Mag. Hozes, num. 20.

340 Benè verum est: quod vnica actione potest quis satisfacere duplici præcepto, facta tempore competenti, siue præcepta diversum motivum habeant, siue non, v.g. vnica elemosina adimplere possum poenitentiam Sacramentalem, & succurrere extremè indigenti: illud ex motivo Religionis, vel iustitiæ vindicativæ: Hoc charitatis, & vnico Sacro adimplere præceptum Missæ in Dominica, & pro festo Sancti Petri in ipsa incidente; & vnico ieiunio pro Vigilia Sancti Matthæi, & feria temporum; sed hoc intellige dummodò de præcipientis mente contrarium non constet, aut præsumatur, sicut communiter non præsumitur de Confessario imponente poenitentiam, quod velit esse opus aliàs præceptum. Et ita etiam in præsentia, nam de mente præcipientis constat, quod pro quolibet die vnum præcipiat Officium distinctum numero ab alio alterius diei; quod probat inconcussa recitantium praxis: Vide Cursum Moral. tom. 4. tractat. 17. cap. 1. punct. 6. §. 1. circa hoc aliquas regulas assignantem.

341 Qua autem hora recitari possit? Dico, quod matuti-

num ex consuetudine, vt testatur Navarrus de Orat. cap. 3. numer. 6. potest anticipari, & ab hora secunda diei antecedentis recitari, vt ait Sanchez, tom. 2. Concil. lib. 7. cap. 3. dub. 37. num. 3. Trullenc. Decalog. lib. 1. cap. 7. dub. 18. numer. 8. & alii plures; & quod in Quadragesima hora vndecima, vesperis recitatis, asserit Sanchez, ibi, dub. 37. num. 4. quia iam ex tunc incipit dies festus crastinus. Respectu autem aliarum horarum non datur talis consuetudo, etsi aliqui posse anticipari, etiam dixerunt, vt ait Diana, 2. part. tract. 12. resol. 39. Et ideò omninò dicendum est, debere recitari, à puncto mediæ noctis incipientis diei, vsque ad mediam noctem sequentem, qua finitur; & intra id tempus, anticipare, vel postponere, non erit lethale; erit tamen veniale recitare absque causa vesperas, & completorium primo mane. Ita Sanchez citat. cap. 2. dub. 36. num. 4. Trullenc. dub. 10. num. 5.

TRIGESIMASEXTA propositio.

**REGULARES POSSUNT
in foro conscientia vti privilegijs,
quæ sunt expressè revocata per
Concilium Tridentinum.
Damnata.**

EXPLANATIO.

342 **D**icendum est, quod non possunt Regulares vti privilegijs expressè revocatis in Concilio Tridentino; & affirmare contrarium, damnat Alexander. Ratio est: nam eadem potestas est concedentis antea, & revocantis postea, in Trident. ergò cum attendendum sit posteriori voluntati, indè est, quod absque fundamento asseritur, talibus privilegijs vti posse.

343 Et eadem ratione affirmo, nullo modo intelligendam esse damnationem de privilegijs, postea revalidatis, vel novitè concessis. Et adverte: quod dicta damnatio solum intelligitur de privilegijs, quæ in Concilio Tridentin. habent clausulam expressè revocatoriam, qualis ista est: *Non obstantibus, quibuscumque privilegijs in contrarium.* Nam propositio assererat: *Expressè revocata.* Non verò de illis circa cuius materiam, etsi contrarium Tridentin. disposuerit, non appositum clausulam revocatoriam eorum. Ita Lymb. tom. 2. num. 794. & alij.

344 Vide Ioannem à Cruce de Statu Religioso, lib. 3. dub. 6. vbi asserit casus expressè per Tridentin. revocatus; alii autem sunt non expressè revocati. Quales sunt: 1. quod Regulares possint Officia Divina celebrare tempore interditi, & sæculares admittere: 2. quod possint extra tempora ordinari in Dominica, vel alio die festo: 3. quod à Prælatibus possint dispensari in interstitijs: 4. quod Regulares possint dispensare in petitione debiti cum coniugatis incestuosus. Vide Corell. ad hanc propositionem.

345 Probabile etiam est: quod *vivæ vocis oracula*, videlicet, privilegia Regularibus concessa, verbo tantum, non sunt revocata, si expressè per Tridentinum non revocata sunt; quod quidem hic non damnatur, vt ait Torrecilla hic, 1. part. num. 5. Quæ autem ita sunt, & quomodo intelligatur non esse revocata; & quid in hoc sentiendum sit? Explicat Curs. Moral. tom. 4. tract. 18. cap. 2. punct. 6. §. 1.

TRIGESIMASEPTIMA propositio.

**INDULGENTIÆ CONCESSÆ
Regularibus revocata à Paulo V,
hodiè sunt revalidata.
Damnata.**

EXPLANATIO.

346 **S**entiendum ergò est, non esse hodiè revalidatas indulgentias, quas Paulus

lus V. revocavit Regularibus; quia à nullo alio Pontifice invenitur facta talis revalidatio: Vide Filgueir. plura de indulgentijs revocatis, & nullis congerentem, decretumque Sacræ Congregationis die septima Marci anno 1678. declarans, vt nullas, pluresque vt indulgentiæ, vagabantur afferentem; idemque adducit Corrella hic. Sed in hac revocatione, & damnatione non ingrediuntur: 1. indulgentiæ concessæ Regularium Confraternitatibus ante Paulum V. vnde Regularis factus Confrater, eas lucrare potest: 2. indulgentiæ cæteris fidelibus concessæ, quas possunt Regulares, sicut alij fideles lucrare: 3. Non sunt revocatæ indulgentiæ, quas Regulares per sua privilegia alijs applicare possunt; quia non sibi, sed pro alijs sunt: Vide N. Anton. à num. 31. & Lumbier hic, à num. 802.

347 4. Non sunt revocatæ indulgentiæ concessæ Regularibus, pro defunctis, sive Religiosis, sive Sæcularibus; ita ait Mag. Hozes, præsumi debet de Pontificis benignitate. Quod probat à simili; & est, quod cum interrogaretur Urbanus VIII. à quodam Generali nostrorum Discalceatorum Congregationis Italiæ: An revocatio Oraculorum comprehendebat indulgentias defunctorum? Respondit: quod non, sed potius in suo robore manere; & ita refert N. Petrus ab Angel. in Specul. Privileg. disp. 1. sect. 2. §. 10. num. 19. & asserit, se vidis-

se testimonium authenticum huius Urbani responsionis: ergo idem (ait Hozes) de nostro casu asserendum. Vide eum.

348 Nunc transeuntè memorare volo indulgentiam altaris animæ, nostris Excalceatis Carmelitis concessam pro defunctis nostris Regularibus; quam refert Mag. Lumbier, tom. 2. fragment. tract. 4. §. 5. advertent. 2. num. 1143. nimirum, quod eo die, in quo Religiosus, aut Monialis è vita decesserit, omnia illius Ecclesiæ altaria privilegiata sunt pro indulgentia plenaria animæ; in quo privilegio non communicant aliæ Religiones; nec in quolibet alio huius generis privilegio de altari privilegiato datur communicatio vnus ad alteram Religionem; vt probat Diana, part. 6. tract. 7. ref. 39. & part. 9. tract. 2. resolut. 20. & Lumbier citat. num. 1135. & 1143. Adverte 1. quod qui intentionem habuerit lucrandi, per opera bona, quæ fecerit, indulgentias, quas potuerit, lucrabitur eas, quæ his operibus concessæ fuerint; & idem dicendum, de indulgentijs tali statu, v. g. Religioso concessæ; vnde fructuosum erit hanc intentionem quotidie habere; sic Torrecilla hic 1. impr. num. 5.

349 Adverte 2. quod decretum à Sacra Congregatione editum Romæ die 7. Marci anno 1678. ab Innocentio XI. confirmatum, in quo decernitur, vt pro vno die vna tantum indulgentia plenaria lucretur; Intelligitur si præ-

præ-

prædicta indulgentia pro vno motivo concessa sit, v. g. pro visitatione altarium per Bullam Cruciatæ in Quadragesima, vel alicuius Ecclesiæ in festo talis Sancti. Attamen si pro diversis titulis, aut motivis diversæ indulgentiæ concessæ fuerint in vno die, vt visitatio altarium, & Ecclesiæ in die Sancti, omnes lucrari possunt. Nec tollit Pontifex, quod illa opera, etiam respectu vnus indulgentiæ sapius repetantur, nam & si vna tantum indulgentia lucretur, ipsa verò opera erunt novitè meritoria, satisfactoria, & impetratoria: si autem indulgentia plenaria non fuerit, non comprehenditur in hoc decreto; vide eum in Lumbier, tom. 2. num. 976. vide etiam forum conscient. tract. 2. cap. 12. §. 1. num. 517. Et qui duas sumpsit Bullas, duas indulgentias plenarias lucrare potest: Vide Lumbier, num. 984. & 1153.

§. I.

DE INDULGENTIIS NOVITè Regularibus per Paulum V. concessis.

350 I Dem Paulus V. qui plurimas revocavit indulgentias Regularibus, fortè, quia earum valor tunc temporis incertus erat, alias pro eorum solamine illis concessit. Prima indulgentia plenaria, pro die, quo habitum Religionis sumpserint, confessione, & communionem præmissa: 2. Item ple-

naria, similiter confessis, & sumpto Eucharistiæ Sacramento, pro die professionis.

341 3. Etiam plenaria, cum primam Missam celebrent; & Religiosis eidem primæ Missæ assistentibus, præmittendo confessionem, & communionem, plenariam item indulgentiam concessit. 4. Plenaria pro articulo mortis devotè invocantibus nomen *Iesu*, ore, aut corde, si ore non potuerint. 5. Etiam plenaria visitantibus suam Ecclesiam in præcipuo sui Ordinis festo, præmissa confessione, & communionem; aut celebratione Missæ, & ibi orantibus pro exaltatione fidei, & c.

352 Sexta plenaria, si per decem dies exercitia spiritualia habuerint, facta in illis confessione, & Eucharistia sumpta; & quia in concessione dicitur: *Quoties pro quolibet prædictorum exercitiorum.* Videtur, ait Mag. Lumbier, tom. fragment. fragment. 4. §. 5. numer. 1124. quod *Ly quoties*, significat, quod toties indulgentia plenaria ab exercitante Religioso lucretur, quoties in his decem diebus confessionem fecerit, & Eucharistiam sumpserit, vel celebraverit. Notatque idem Lumbier, quod in clausula huius indulgentiæ ponitur disiunctivè confiteri, & communicare, à celebrare per illud disiunctivum *vel*: videtur hic, quod Sacerdoti solum imponit conditionem celebrandi, non confitendi; & idem notabis, quotiescumque ea forma clausula ponatur, sicut etiam in

quinta in praesenti ordine ponitur.

353 Septimo item concessit idem Paulus V. Religiosis cuiuscumque Ordinis intra claustra viventibus, ut si propriam Ecclesiam visitaverint, etiam si omnibus, & devotè oraverint pro pace, & concordia Christianorum Principum, extirpatione haeresum, & Sanctae Ecclesiae exaltatione, lucrentur quolibet die id fecerint, omnes indulgentias concessas visitantibus Ecclesiis intra, & extra Romam in die stationum, ac si personaliter eas visitarent; & hoc intelligitur, non tantum de indulgentiis non plenariis, verum & de plenariis, ut docet N. Anton. à Spiritu Sancto, Direct. Regul. tom. 2. disp. 5. sect. 2. num. 16. qui affert Peirin. & Palaum, ita etiam docet N. Petrus ab Angelis in specula Privileg. disp. 6. sect. 2. num. 31. contra Lezanam, tom. 3. v. *Indulgentia*, num. 21. & Lumbier, in explication. Bullae Pauli V. loco citato, num. 1026. qui de indulgentiis plenariis id negat, sed Mag. Hozes dicta tenet hic, num. 14. vide eum.

354 Nostr. Anton. à Spiritu Sancto in Direct. Regul. tract. 2. de privileg. in particul. disp. 5. sect. 2. §. 1. num. 21. & 22. affert indulgentiam stationis Sanctissim. Sacramenti; & facienda est coram principale altare recitando sexies *Pater noster*, & totidem *Ave Maria*, & in fine cuiuslibet *Ave Mariae Gloria Patri, &c.* quam Paulus V. Minoribus con-

cessit, & eam Urbanus VIII. confirmavit; & aliae Religiones in privilegijs communicantes participant; & in ea lucrentur indulgentias stationum Romae, Ierusalem, Sancti Iacobi, & Portiunculae: Vide praedictum Authorem.

355 Octavo, ut Religiosi, qui intra Claustra vivunt si ante principale altare Ecclesiae quinquies *Pater noster*, & *Ave Maria* recitaverint, pro qualibet die, quo haec fecerint, concessit quinque annos, & totidem quadragenas; & Religiosi de licentia suorum Praelatorum itinerantibus, aut extra claustra degentibus, ut Praedicatoribus, & Lectoribus, idem concessit, visitantibus, & idem recitantibus ante quodlibet altare.

356 Nono cuiuscumque Religioso, qui per integrum mensem quotidie dimidiam horam orationis mentalis impleverit, si in ultima illius mensis Dominica confiteatur Sacramentaliter, Eucharistiamque acceperit, concedit sexaginta indulgentiae annos, totidemque quadragenas. Dicimus illis, qui in culparum capitulo corde contrito suos defectus, & imperfectiones aperuerint, si spiritualiter communicaverint, & aliquod virtutis exercitium fecerint, tres annos, totidemque quadragenas concessit.

357 Undecimo: si Superior in Generali visitatione, pro evento utili illius orationem quadraginta horarum habere voluerit,

con-

concedit Paulus V. cuiuscumque Religioso assistenti per duas horas, quamvis non continuatas, indulgentiam plenariam: dummodo ea oratio fiat pro pace Christianorum Principum, extirpatione haeresum, salute Romani Pontificis, exaltatione Ecclesiae, & augmento Regularis Observantiae; praemissa confessione, & communionem, vel celebrationem Missae. Duodecimo, cuiuscumque in terram Infidelium, & haereticorum proficiscenti de suorum Praelatorum licentia, ut illos convertat ad veram fidem, concessit, si prius, ut ad tantum ministerium disponatur per confessionem, & communionem, vel Missae celebrationem, duas plenarias indulgentias; unam in principio itineris, alteramque in ingressu terrae Infidelium.

358 Ista sunt indulgentiae de novo à Paulo V. & non aliae, pro omnibus Religionibus in communi concessae, alijs usque ad id tempus revocatis. Quod non tamen tollit, ut quaelibet Religio suas habeat proprias, tam ab ipso Paulo, quam ab alijs Pontificibus concessas.

359 An autem Regulares vnius Ordinis possint in suis Ecclesijs lucrare indulgentias pro Ecclesijs alterius Ordinis; ut Carmelitarum Regulares in suis Ecclesijs Portiunculam, aut indulgentiam diei Sancti Dominici? Affirmant plures, & Quintan. Dueñ. probat tract. 4. append. dub. 9. sed hoc negat Lumbier, tom. 2. fragm.

-167

fragm. 4. §. 5. num. 1139. post revocationem indulgentiarum. Probabile tamen iudico: quia aliud est revocatio indulgentiarum, aliud communicatio illarum, quae verè extant à Leone X. Religionibus pro ipsis Religiosis concessae anno 519. ut affert Quintan. Dueñ. loco citat. dub. 8.

460 Aliam indulgentiam concessit idem Paulus V. Minoribus, ut recitantes Coronam Rosarij B. M. V. indulgentiam plenariam consequantur; ita affert Leand. à Murcia, teste Mag. Hozes hic, num. 4. & hoc, non obstante revocatione.

§. II.

QUAESITUM RESOLVITUR.

361

Quaes, quid proficiet, plures lucrare indulgentias in

vno die; cum indulgentia unica plenaria sit remissio totius poenae pro omnibus peccatis debita, unde vna lucrata, alia effectum non habebit? Respondeo 1. quod in indulgentiis, quae pro defunctis applicari valent, ut quae visitando quinque altaria per Cruciatam Bullam, non vrger haec difficultas; cum vna pro vno, alia pro altero; & insuper pro se ipso posset aliam lucrare.

362 Respondeo 2. quod difficillimum est, quod lucrans indulgentiam omni careat culpa veniali, ut ego probo in foro conscientiae, tract. 2. cap. 12. §. 1. num. 517. sine; & poena non tollitur, cul-

culpa non ablata; quare si pro alia lucranda indulgentia plenaria quis adhibet diligentiam positus novo, aut repetitis attritionis actibus pro peccatis venialibus ex motivo deformitatis illorum, condonabuntur alia peccata venialia, si motivum retractans in eis actibus illa comprehendit; & consequenter condonabitur illi poena per indulgentiam illis venialibus correspondens.

363 Respondeo 3. quod super omnia sufficit, ut quis in vna die diligentias pro pluribus, quas licet indulgentias plenarias lucrare, faciat incertitudo maxima, quæ intervenit in eo, quod præcedentem, aut præcedentes indulgentias lucratus sit. Et sanum est consilium, procurare contritionem, cum diligentiam novam pro alia indulgentia ponitur.

364 Nota, quod Regulares, & per ipsos Tertiarij obtinuerunt privilegium à Leone X. ut possint pro defunctis applicare indulgentias, usque ad eius tempus concessas, ut affert Casanatè in Compend. Privil. v. *Indulgentiæ non plenariæ quoad Fratres*; & id ipsum concessit postea Sixtus V. ut asserit Martin. à Sancto Ioseph. in explicat. regul. declarando Bullam Pauli V.

365 Et iuxta Gobar, cuius titulus est: *Tthesaurus indulgentiarum*, part. 2. cap. 21. quæst. 61. num. 466. quælibet persona potest sua autoritate offerre Deo indulgentias, quas lucraverit pro Animabus Purgatorij per modum

suffragij; & idem defendit, non tantum ut pium, sed ut probabile Leand. à Murc. tom. 2. disquisit. Moral. lib. 6. disp. 2. resol. 10. num. 6. usque ad 14. Addunt tamen, quod applicatio ista infallibilis non est, sicut quæ fit per Papæ autoritatem, sed fallibilis; iudico verò cum Torrecill. tom. 5. Regular. Tertiæ Ordinis, tract. 2. disput. 20. num. 179. Vbi dicta assert, quod sentiendum est contrarium, benè verum est, quod nihil perditur applicando indulgentiam pro quo scit Deus, posse, & deberi.

§. III.

DE PORTIUNCULÆ IUBILEO.

366 **C**irca Portiunculæ Iubileum notabis, quod illud, quod Christus concessit visitantibus Ecclesiam Sanctæ Mariæ Angelorum de Portiuncula, extendit Gregor. XV. ad omnes Ecclesias Ordinis Sancti Francisci de Observantia; & postea extensum est ad Ecclesias Discalceatorum; & etiam ad Ecclesias Tertiæ ipsius Ordinis per Innocent. X. Vnde hoc Iubileum lucrantur omnes fideles visitantes Ecclesiam quamlibet Ordinis Minorum, sive de Observantia, sive Excalceatorum, sive Monialium dicti Ordinis, sint, vel non, Ordini subiectæ; & possunt Regulares aliarum Ordinum (non sæculares) lucrare hoc Iubileum in suis Ecclesijs, si ut supra dixi, datur huius gratiæ communicatio inter Regulares.

Val-

367 Valdè durum visum est quibusdam Religiosis Excalceatis dicti Ordinis Minorum, quod ego assero in foro consc. in explicat. huius propositionis, num. 3. nimirum: posse lucrare sæculares Iubileum hoc in Ecclesijs Monialium eiusdem Ordinis Minorum; & acriter in quendam insurrexerunt Parochum ita publicantem; qui mihi id denuntiavit, quæsitque, an ita esset, quod ego loco citato affirmo. Cui sequenti respondi resolutione.

368 Propositæ ergò inquisitioni respondeo, me firmando in prædicto asserto; quod omnes fideles cuiuscumque status, & conditionis sint, possunt lucrare Iubileum de Portiuncula à Gregorio XV. extensum ad Ecclesias Fratrum Ordinis Minorum in die, videlicet, secunda Augusti à primis vesperis, usque ad Sol occidat, prædicta die in omnibus Ecclesijs relatis Ordinis Minorum, non tantum Fratrum, sed etiam Monialium.

369 Resolutio fundatur principijs certis: nam licet Bulla Gregorij dicat: Hoc Iubileum esse pro visitantibus Ecclesias Fratrum Ordinis Minorum, quod est fundamentum oppositum, hoc est, quod solum nominantur Fratrum Ecclesiæ, non Sororum, seu Monialium. Tamen privilegium, quod Religiosis, seu Fratibus vnus Ordinis conceditur, non tantum illi, sed etiam Moniales illius Religionis includuntur in eo; dummodo illæ capaces sint illo gaudere pri-

villegio; sed sic est, quod Bulla Gregorij XV. extendens Iubileum de Portiuncula ad Ecclesias Fratrum Ordinis Minorum, sunt capaces Ecclesiæ Monialium, ut in ipsis lucrari à fidelibus possit: ergò non solum in Ecclesijs Fratrum Ordinis Minorum; verum & in Ecclesijs Monialium lucrari potest Iubileum de Portiuncula à Gregor. XV. extensum, seu concessum. Minor constat, cum Moniales Sanctæ Claræ observent Regulam D. Francisci, subiicianturque eidem Generali, ac Religiosi illius Ordinis vnicum que est corpus, cum vnicum sit caput.

370 Consequentia clarè deducitur, ut consideranti patebit; maior, in qua somnari potest difficultas, nimirum quod privilegium, quod Fratribus conceditur, quamvis expresso tantum genere masculino, ut Religiosi, aut Fratres includantur Religiosæ, seu Moniales in omni eo, quo capaces sunt, tam ipsæ, quam privilegij materia, probatur ex communi sensu Doctorum de privilegijs tractantium in iuribus se fundantium: Vnde privilegium concessum filijs, filiabus suffragari intelligitur, quibus capaces sunt; ex *L. iusta, ff. de verbor. significat.* & *L. Filiis, ff. eodem*; item privilegium concessum Fratribus, extenditur per se loquendo Sororibus; Nam Sorores veniunt nomine Fratrum, leg. Lucius, 91. §. *Quæsitum, ff. de legat. 3.* & leg. *Tres fratres, ff. de pactis.*

371 Quod quidem ita commu-

mu-

mune est, & suppositum in Religioforum privilegijs, quod aut nullus, aut rarissimus, qui neget, dabitur, in tantum, quod dummodo privilegium non dicat: *Viris Religiosis, vel Religiosis masculis*. Quibus terminis declarat excludere Moniales, includi debent; & adhuc, his positis terminis, communiter asserunt Authores (vno excluso Bonacina) quod licet ex vi illorum terminorum exclusae Religiosae maneant: Attamen his non obstantibus, per alia privilegia, quibus Moniales gaudent ex Leone X. concessa Monialibus Sancti Francisci, vt participant in omnibus privilegijs concessis Fratribus, possunt gaudere de hoc praesenti Iubileo, etiam si in Bulla illius illi termini ponerentur: *Viris, aut masculis Religiosis*. Resolutio praedicta est Rodrig. tom. 1. qq. regul. quaest. 13. artic. 22. Suarez de legib. lib. 8. cap. 10. num. 7. Pillizziar. tract. 8. cap. 1. num. 72. Bord. tom. 1. resol. 52. quaest. 24. N. Anton. à Spiritu Sancto, tom. 1. tract. 1. disp. 1. num. 109. Lezan. tom. 5. in Marimag. Carmel. num. 385. Bassao in Florib. verb. *Privilegium*, cap. 5. num. 7. Palao, tom. 1. tract. 3. disp. 4. punct. 12. num. 1. Tambur. tom. 2. disp. 17. quaest. 1. Curs. Moral. tom. 4. tract. 18. cap. 1. punct. 7. §. 1. num. 91. & 92. Bonacina (praeter id, in quo excluditur paulo ante) de legib. disput. 1. quaest. 3. punct. 7. §. 2. num. 2. 3. & 4.

372 Nunc ergo vellem, vt mihi oppositum dixerint, quam ex-

ceptionem adveniunt in ista gratia, privilegio, seu Bulla Gregorij XV. quae incipit, *Splendor paternae, &c.* ab hac communi Regula ab omnibus supposita; ea namque gratia privilegium est, & concessum est *Fratribus Ordinis Minorum*. Moniales eiusdem Ordinis, & earum Ecclesiae capaces illius sunt: Ostendant ergo Fratres mihi privilegium, vt eorum Sorores in eo non comprehendantur in illo termino *Fratrum* contra communem sensum, & quod illi tantum, non ista, illo gaudere valeant.

373 Dixi, ostendant mihi privilegium; si privilegium dici posset, quod Sorores non gaudeant privilegijs Fratribus earum concessis. Sed potius privilegium pro Fratribus dicendum erat, quod Sorores privilegijs eorum gaudere possent; sicut dicitur privilegium summamentium Cruciatæ Bullam; quod illorum familiae valeant ex illo audire Sacrum cum eis, tempore interdicti.

374 Descendamus iam cum praedicta regula, seu privilegijs in communi ad Ordinem Minorum; & inueniemus, vt iam tetigi, quod Leo X. concessit absolute, & absque limitatione aliqua Monialibus dicti Ordinis, vt vti possint omnibus, & quolibet in particulari privilegijs, & indultis spiritualibus, & temporalibus à Sede Apostolica Fratribus Minoribus, *Quomodolibet concessis, & concedendis; per inde ac si ipsis Monialibus essent concessae; & affert Co-*

var-

Varrub. v. *Communicatio privilegiorum*, Bullam, quae ad hunc propositum citant Authores. Si ergo, tam in communi, quam in particulari gaudent Moniales Sancti Francisci, omnibus, & quocumque privilegijs, gratijs, & indultis concessis Fratribus Minoribus, ostendant, iterum dico, ex quo principio excluditur Gregor. XV. hoc, *Splendor paternae*, à participatione earum Sororum; cum à Sede Apostolica impediendum est, quod ab ipsa concessum. Nullibi reperient.

375 Amplius descendamus, apponendo in specie praesentem casum, quem his verbis dilucidat doctissim. Mag. Lumbier, tom. 2. fragment. 4. §. 5. num. 1141. *De lo dicho (ait) se sigue, que la Portiuncula, y las otras Indulgencias generalmente concedidas à las Iglesias de una Religion, si la concesion no pide otro requisito especial, se ganan tambien en los Conventos de las Monjas; porque tambien estas son Iglesias de la tal Orden: Y aunque suelen alegar algunas clausulas Pontificias, para que la Portiuncula se gane solo en los Conventos de Monjas sujetas à la Orden de San Francisco; pero en la Bula citada: Splendor paternae, de Gregorio XV. entiendo, que estan comprehendidas para este privilegio todas las Iglesias de Religiosos, y Religiosas Franciscas de la Observancia, aunque no esten sujetas à la Orden; porque aquellas palabras: Omnes, & singulas Ecclesias Ordinis Fratrum Sancti Francisci de*

Observantia, &c. à todas las comunidades; pues aunque no se an Iglesias de los Frayles, son Iglesias de la Orden de los Frayles. Hucusque doctissim. Magister. Vbi, vt vides, tantum respectu Monialium Ordini non subiectarum, voluere aliqui, non valere regulam datam. Contrarium tamen communiter asseritur, vt videre est in Curs. Moral. citato; & potissimum in hoc Portiunculae Iubileo, ob rationem à Lumbier allatam.

376 Vnde quicumque interrogatus, an in Ecclesijs Monialium Sancti Francisci lucrari valeant quicumque Christiani fideles Iubileum de Portiuncula extensum à Gregorio XV? Responderi debet affirmativè.

TRIGESIMA OCTAVA propositio.

MANDATUM TRIDENTINUM
factum Sacerdoti sacrificanti ex necessitate cum peccato mortali, vt confiteatur quamprimum, est consilium, non praecipuum, & damnata.

EXPLANATIO

377 **S**entiendum est, quod mandatum Tridentini impositum Sacerdoti sacrificanti ex necessitate cum peccato mortali, vt quamprimum confiteatur, non est consilium, sed rigorosum praecipuum, quia ita declarat Alexander, & obligans sub mortali, quia materia

ria

ria est gravis. Suppono, quod in tali casu celebraturus absque confessione ex inopia Confessoris, debet se disponere per actum contritionis, sicut ad administrationem, seu receptionem aliorum Sacramentorum, persuasus, quod *facienti quod est in se ex viribus gratia, Deus non denegat gratiam.* Vide Salmant. tom. 5. de grat. disp. 6. dub. 1. §. 3.

378 Prædictam damnationem intelligunt aliqui etiam de Sacerdote, qui iam confessus, recordatur ante Missam peccati lethalis non confessi. Et idem de Sacerdote, qui in confessione præmissa tacuit malitiosè aliquid mortale. Insuper, & de illo, qui habens peccatum reservatum, indirectè per inferiorem fuit absolutus ab illo. Sed ego de hoc ultimo iudico probabiliter, non esse casum Concilij, cum iam confessionem præmiserit, & per eam absque conscientia lethalis celebravit; de primo plus dubito, & de secundo, ut certum habeo, esse casum damnationis, cum non præmiserit veram confessionem. Quomodo autem dinoscenda sit necessitas celebrandi? Dico, quod ex gravitate iuris concurrentis. Vnde cum necessitas evadendi aliquod damnum grave proprium, vel proximi habeat pro se ius naturæ, & præceptum de præmittenda confessione ante communionem; ad summum sit de iure positivo Divino, ut communitè asseritur, hinc est, quod illud prævalet ad istud.

379 Vnde resolvitur: 1. quod ad evitandum scandalum, vel infamiam, quæ sequeretur, si quis in tali circumstantia non communicaret, aut celebraret, ut Parochus, vel alius Sacerdos, iam coram populo expectante, & deficit illi Confessor, vel denegata est illi absolutio, si impedimentum fingere non valet, potest, procurando contritionem, celebrare. 2. Ad succurrendum proximum Viatico in extremis vitæ laborantem, potest celebrare. Idem dic, si Parochus, cui ex officio incumbit Sacrum facere diebus Dominicis, & festivis, ut Populus præcepto satisfaciatur; & ob longiorem distantiam, ab alijs Sacerdotibus, & Confessoribus, non habet copiam, nec Confessoris, nec Sacerdotis, qui pro ipso celebret. Hæc autem distantia prudentis iudicio metienda est, attenda debilitate subiecti, temporis inclementia, & viæ fragositate.

380 3. Ad perficiendum Sacrificium celebrantis, qui post consecrationem, & ante communionem repente fuit sublatus, vel morbo impeditus, ad Sacrum prosequendum, debet tunc casus alter Sacerdos pro oportunitate habitus, etiam si in mortali, vel non, ieiunus sit, prosequi Sacrificium; quia licet sit hoc de iure solo positivo, Divino urgentius est. Ita Leander, tom. 2. tract. 7. disp. 5. quæst. 27. & 28.

381 Non damnatur hic asserere non comprehendere prædictum Tridentini mandatum.

Sacerdotem, ut Laicum communicantem, ut ait Leand. à Sacrament. citatus, disput. 7. quæst. 48. cum alijs: 2. Sacerdotem in die Parasceve Officia peragentem: quia non celebrat Missam, licet communicet. Plures tamen hunc casum in præcepto includunt, ut Villal. & alij apud Leand. quæst. 49. quia etsi Sacrificium non peragat, tamen communicat gerendo munus Sacerdotis. Et idem dic de eo, qui complet Sacrificium alterius Sacerdotis, qui sacrificando defecit moriendo, vel alio accidenti ante sumptionem; quia suppletur communicat, ministerium Sacerdotis agendo. Torrecilla hic, num. 46. & 47. 3. Non comprehendit Sacerdotem, qui celebrando, vel commisit lethale, vel recordatus fuit mortalis non confessi; & potiori ratione, si post celebrationem, etsi immediatè, illud commisit. Torrecilla, & Corella.

382 4. Non damnatur opinio Dianæ, 9. part. tract. 3. resol. 26. & 2. part. tract. 14. resol. 6. §. 2. sine, & Leand. à Sacrament. tom. 2. tract. 7. disp. 7. quæst. 51. asserentium, cum alijs plurimis, quod Sacerdos, qui irretitus mortali, habensque Confessarij copiam, celebravit absque prævia confessione, non obligatur huic præcepto Tridentini, quia Concilium expressè loquitur de Sacerdote, qui urgente necessitate (verba sunt Concilij) absque prævia confessione celebravit; sed sic est, quod qui ita malitiosè Sacrum peragit, non

præmissa confessione, non omisit confessionem ex urgente necessitate: ergò talis Sacerdos absque urgente necessitate celebrans, non obligatur huic præcepto Tridentini. Ita Torrecilla hic, num. 50. ex quo infert Dian. citat. ait ipse Torrecilla, num. 54. cum Castro-Palao, quod Sacerdos, qui vincibiliter oblitus sui mortiferi peccati, Missam confecit absque prævia confessione, non tenetur quam primum ad confitendum: nam æquiparatur Sacerdos iste celebranti ex malitia sine Pœnitentiæ Sacramento.

TRIGESIMA NONA propositio.

ILLA PARTICULA, QUAM
primum intelligitur quando Sacerdos confitebitur suo tempore:
Damnata.

EXPLANATIO.

383 **H**æc propositio agit de eisdem verbis Concilij, ac præcedens, & supponit, ea præceptum continere, sed nimis laxat eius adimpletionem: Vnde. Sentendum est: quod obligatio imposta per illam particulam, Quam primum, non adimpletur, per hoc, quod Sacerdos suo tempore confiteatur, quia ita declarat Alexander.

384 Ratio est: quia vel per Ly suo tempore, intelligit propositio, quando Sacerdos iterum ce-

lebraturus est, vel tempus instans ad annualem confessionem, & vnum, & alterum ita generaliter sumptum dissonum est, cum ad longum tempus possit protrahi: & verba Concilij nihil operarentur.

Verum si Sacerdos celebraturus, vel adimpleturus est annuam confessionem die sequenti, aut opera post duos dies, non video esse damnatum, quod reseruet confessionem ad tempus adimpletionis huius præcepti.

Et quia hoc Concilij præceptum de iure Ecclesiastico tantum est, potiori ratione non obligabit quoties interponatur læsio aliqua naturalis iuris in eo adimplendo, vt periculum scandali, infamiae, gravis damni in vita, aut fortunæ bonis.

385 Non damnatur hic opinio Dianæ, 2. part. tract. 14. resolut. 60. & part. 9. tract. 8. resolut. 23. Coninc. Reccij, & aliorum, quos citat, asserentium, quod talis particula potest optimè intelligi, intra triduum, nam ex iure colligitur, quod id, quod intra id tempus fit, in continenti fit, moraliter loquendo.

386 Sed ego hoc non admitto, & iudico, quod immediatè post celebrationem confiteri debet, vt adimpleat hunc præceptum, si habet copiam Confessarij, & absque nota fieri potest; quia vrgentia sunt verba Concilij; ita Leand. tom. 2. tract. 7. disp. 7. quæst. 53. cum alijs, & Lumbier, tom. 2. num. 605. intra viginti

& quatuor horas, ait Filgueir. verificatur quam primum.

387 Et licet admittatur, vt practicè probabilis opinio Dianæ; & adhuc stando in ea, si post horam à celebrata Missa, imò, & ante horam transactam, copiam talis Sacerdos inuenisset Confessarij, iudicans, seu timens prudenter postea non habiturum eam occasionem, obligatus est, se tunc confitendi: nam deperderetur oportunitas, quæ pro longo tempore præsumitur, quod non dabitur. Et tunc non confiteri, esset velle pro longo tempore absque confessione permanere contra præceptum Concilij. Si tamen in ea opinione cognoscit, quod die sequenti, aut post duos dies oportunitatem habebit, non peccat graviter, tunc omittendo confessionem. Hozes hic, num. 15.

QVADRAGESIMA propositio.

EST PROBABILIS OPINIO, quæ dicit, esse tantum veniale osculum habitum ob delectationem carnalem, & sensibilem, quæ ex osculo oritur, secluso periculo consensu ulterius, & pollutionis. Damnata.

EXPLANATIO.

388 **A**dvertendum est, quod oscula, seu tactus tripliciter considerari possunt: 1. Venereè: 2. Sensualiter: 3. Sensibilitèr.

Ves

1. Venerei tactus sunt, qui habentur in pudendis partibus, propter commotionem spirituum ad generationem deservientium.

Sensuales, non fiunt in pudendis, sed in alijs corporis partibus, ex motivo tamen delectationis innitiantis spirituum commotionem. Et de his loquitur propositio iuxta communem assensum.

Sensitivi autem tactus sunt, qui non habentur ex prædictis motivis, sed aut ex honesto, aut indifferenti ex adaptatione sensorij cum suo obiecto, quin ulterius progrediatur. Ita Lumbier, si sine honesto careant, venialia iudico.

389 Sentiendum ergo est, quod osculum habitum propter carnalem, & sensibilem delectationem, est grave peccatum, etiam si absque animo ulterioris consensus, vel periculo pollutionis fiat; quia ita declarat Alexander, contrarium damnando.

Ratio est: nam hoc est initium ex natura sua emissionis seminis, quæ solum intra decentem matrimonij usum est licita. Et non solum damnatur osculum in dante, verum etiam in recipiente sensualiter, & consentiente, eadem ratione.

390 Hinc est: quod etiam manent damnati alij tactus carnales, tam ex parte dantis, quam voluntariè accipientis, vt premere mulieris manus, eius pedem calcare, amplexare eam; & etiam cum persona eiusdem sexus: solum, quod cum hac, non est ita

periculosum ad ruinam in sensuales. Ratio est: nam hic proprie damnatur motivum propositionis. Idem dicit de tactu in bestia, si ex delectatione carnali, & sensuali fiat; idem namque fundamentum est. Qui tactus, ait Lumbier hic, num. 813. bestialitatis malitiam non effugiet.

Itemque sequitur, choreas inter viros, & foeminas, manibus complicatis, eandem videtur censuram habere: nam difficillimè moraliter loquendo, tactus huiusmodi, à carnali, & sensualis delectatione immunes fiunt. Corella hic, num. 261.

391 Si verò prædictæ actiones, verbaque obscena merè jocose fiant, non sunt de mortali damnandæ; quia non essent ob delectationem carnalem, & sensualem: Attamen cum semper sint periculose in faciente, & plerumque scandalosæ, accipienti, arce di sunt ab eis poenitentes, reprehendendique salubriter à Confessario.

Et opinio admittens in luxuria parvitatem materiæ, à qua vt improbabili fugiendum est, non minori manet digna censura: Vide eam in Moya, select. tom. 1. tract. 6. disp. 2. quæst. 2.

392 Vnde peccata venialia in materia luxuriæ, solum ex imperfecta, seu semiplena deliberatione, vt dicunt, admittenda sunt. Et sic debent Confessores inquirere, an in actibus venereis, v.g. delectationibus, verbis lascivis, fuit plena advertentia, & delibera-

F

tio